

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **V. F. (H.)**, zastoupená Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou se sídlem Muchova 9, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2009, č. j. 4 Az 44/2007 - 56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové **se určuje** částkou 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 10. 2007, č. j. OAM-1349/VL-20-C09-2006, neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Hlavní argumenty žalovaného jak pro neudělení azylu podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, tak pro neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu jsou v podstatě totožné. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně nebyla dosud ze strany běloruských státních orgánů pronásledována ani jí nebyla dosud způsobena vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu (což žalobkyně ani nerozporuje) a jediným důvodem, proč podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, je skutečnost, že chtěla následovat svého druha, který pobývá v České republice od roku 2004, protože s ním chce žít, uzavřít s ním sňatek a mít děti a k tomu si potřebuje legalizovat pobyt. Žalovaný dále dospěl k závěru, že stěžovatelce nehrozí vážná újma ani z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu v České republice.

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze pro jeho nezákonnost, ve které (1) obecně namítala porušení několika ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (konkrétně § 4 odst. 1, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu), a že (2) po návratu do Běloruska jí hrozí vyslýchání, zadržení a posléze vězení za „diskreditaci Běloruska“ podle novelizovaného § 369 běloruského trestního zákona (novela byla podle žalobkyně provedena v roce 2005 zákonem č. 71-3). Dále žalobkyně poukazovala na obecně špatnou situaci (z hlediska lidských práv) v Bělorusku.

Městský soud žalobu rozsudkem ze dne 6. 3. 2009, č. j. 4 Az 44/2007 - 56, zamítl, přičemž se ve všech zásadních bodech ztotožnil se žalovaným.

Žalobkyně (stěžovatelka) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností, ve které namítá důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně stěžovatelka namítá, (1) že správní orgán i soud nedostatečně zjistily skutkový stav, neboť se dostatečně nevyjádřily k novelizaci § 369 běloruského trestního zákona; a (2) že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Zároveň stěžovatelka žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na své rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. Dospěl však k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde samo podání kasační stížnosti má odkladný účinek ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Nejvyšší správní soud následně přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tudíž přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

V projednávaném případě je nesporné, že stěžovatelce nebyla v minulosti způsobena vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (proti neudělení azylu stěžovatelka v kasační stížnosti nebrojí a zdejší soud – jsa vázán kasačními námitkami stěžovatelky – tudíž svou argumentaci zaměří výhradně na doplňkovou ochranu). Spornou je tak pouze otázka, zda-li jí hrozí v budoucnu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu z důvodu podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice.

Jak bylo uvedeno již výše, hlavním argumentem žalovaného pro neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu byly závěry z informací o zemi původu, podle kterých riziko, že žadatelé o azyl (resp. žadatelé o mezinárodní ochranu) navrátivší se do Běloruska budou *bez dalšího* (tj. pouze na základě skutečnosti, že podali v zahraničí žádost o azyl) vystaveni vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, je zanedbatelné.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že již opakovaně judikoval, že pro udělení doplňkové ochrany nestačí toliko tvrzení, že stěžovatelce hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu či že existuje marginální pravděpodobnost takové vážné újmy; v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva je nezbytné naplnit tzv. test reálného rizika vážné újmy (srov. blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 - 71; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, všechny na www.nssoud.cz). Jedná se tedy o otázku prejudikovanou, přičemž závěr žalovaného i městského soudu v projednávané věci je plně v souladu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu, neboť stěžovatelka nejenže dosud nebyla terčem žádných represivních aktivit běloruského režimu, ale na základě řádného rozboru dostupných informací a pramenů založených ve správním spise dospěl žalovaný a posléze i městský soud k opodstatněnému závěru, že stěžovatelce vzhledem k absenci jakýchkoliv protirežimních aktivit [resp. vzhledem k absenci jiných specifických faktorů, které by mohly zvýšit pravděpodobnost, že bude po návratu do Běloruska vystavena vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu] nehrozí vážná újma ani v budoucnu. Tento závěr ob stojí i přesto, že Nejvyšší správní soud, obdobně jako žalovaný, souhlasí se stěžovatelkou v tom, že v Bělorusku docházelo a nadále dochází k závažnému porušování lidských práv; tyto represe, pokud dosahují intenzity vážné újmy, jsou však namířeny především proti významným opozičním představitelům, mezi něž stěžovatelka zjevně nepatří.

Pokud jde o procesní námitky brojící proti tomu, že žalovaný ani městský soud nepřihlédli k soustavnému porušování lidských práv na území Běloruska, že použité zprávy o zemi původu nejsou dostatečné, resp. námitky ohledně údajného porušení příslušných ustanovení správního řádu, Nejvyšší správní soud neshledal v napadeném rozhodnutí městského soudu při hodnocení těchto námitek *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*. Žalovaný shromáždil dostatečné množství informací o zemi původu a při jejich používání dodržel zásady vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71, www.nssoud.cz). Stěžovatelka měla možnost se k těmto informacím vyjádřit, resp. navrhnout vlastní důkazní

prostředky. Stěžovatelka se však omezila toliko na své hodnocení situace v Bělorusku (resp. svůj výklad novelizovaného § 369 běloruského trestního zákona), aniž by doložila svá tvrzení relevantními důkazními prostředky. Žalovaný naopak vyšel z Informace Člověka v tísní – společnosti při ČT, o. p. s., č. j. OAM-166-34/2006 ze dne 10. 7. 2006, a z Informace MZV, č. j. 125516/2006-LP ze dne 23. 8. 2006, z nichž vyplývá, že přes to, že byl čl. 369 běloruského trestního zákona novelizován, aplikace tohoto ustanovení v případě neúspěšných žadatelů o azyl po návratu do země nebyla v praxi zaznamenána a naopak je známo několik případů návratu úspěšných žadatelů o azyl do Běloruska, aniž by to pro ně mělo negativní důsledky.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že jeho dosavadní judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a městský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud tedy neshledal v rozsudku městského soudu zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatelky, ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně z řad advokátů, Mgr. Dagmar Rezková Dřimalová; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni stěžovatelky byla přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v celkové částce 4800 Kč [dva úkony právní služby po 2100 Kč spočívající v další poradě s klientem a v písemném podání soudu týkajícím se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. c) a d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) a dále dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 4800 Kč].

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2009

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu